

Indskrænkninger fremtidig skulle kunne vedblive at bestaae, at den Grund, der oprindeligt har været til at indføre dem, ikke ophører at være tilstede. Man maa jo overhovedet, hvor der er Spørgsmaal om Retsforhold, ikke uden videre sammenblende Grunde og Betingelser; vi have jo i vor Lovgivning mangfoldige Exempler paa Bestemmelser, der ere blevne givne af en vis Grund, men som man senere har fastholdt af en anden Grund. Men antaget nu ogsaa, at man af den om dette Forhold hidtil gjældende Lovgivning vilde kunne ulede et virkeligt Retsfærdighedstrav for de paagjældende Ciere paa frit at kunne bygge, naar Fæstningshensynene ikke længere vare til Hinders derfor, et Trav, som man endog kunde betegne som en egentlig Ret, saa maa man dog paa den anden Side ikke glemme, at Staten har en modstaaende Ret, og man maa ikke glemme at tage Alt i Betragtning, hvad der ligger i denne modstaaende Ret. Man maa ikke overse, at det dog i alt Fald er klart, at Staten maa forbeholde og har forbeholdt sig selv alene, uden at de private Ciere have det Allermindste dermed at gjøre, at tage Bestemmelse om, naar det Tidspunkt maatte indtræde, da der ikke længere vil være saadanne Fæstningshensyn at tage. Det er klart, at Statens Ret ikke vil bortfalde, fordi den lader Fæstningsværkerne forfalde; ja, den vil ikke engang bortfalde, fordi Staten nedlægger Fæstningsværkerne; man kan ikke paastaae, at Staten skulde være forpligtet til, fordi den tager en Beslutning om at nedlægge Fæstningsværkerne, da tillige at tage den Beslutning, at den ikke nogenfinde i Fremtiden vil gjenopføre dem. Man kan overhovedet ikke paastaae, at Staten har nogen Forpligtelse til at tage dette Spørgsmaal under Overveelse, og at den skulde være forpligtet til nu at erkære det for en Umulighed, at fremtidige Forandringer i Forholdene skulde kunne medføre, at man kom til en heelt anden Anskuelse om disse Forhold. Naar man overhovedet vil sruue hele dette Forhold imellem de Private og det Offentlige ind i et System af gjensidige Rettigheder, analogt med private Rettigheder, Noget, som jeg i sig selv finder unaturligt, da mener jeg, at man ikke kan opfatte Forholdet

anderledes, end som jeg har angivet; men det vil let sees, at, dersom man derefter vil anslaae den Ret, som de paagjældende Ciere have, til nogen Værdi, saa vil det i alt Fald blive en Værdi, som just ikke skal kunne udbringes til noget stort Betsb i Handel og Wandel. Det vil i Virkeligheden blive en imaginair Værdi, og jeg troer derfor ikke, at de omtalte Grundeiere vilde kunne beklage sig over, at man istedetfor denne imaginair Værdi vil give dem den reelle Værdi, som dette Lovforslag gaaer ud paa at tillægge dem. — Man har imidlertid paastaaet, at, hvordan det nu end maatte forholde sig hermed, maatte det i alt Fald være de Paagjældende forbeholdt, dersom de maatte være af en anden Mening, og dersom de maatte troe, at de vilde kunne bringe noget Mere ud af deres Ret, da at kunne henvende sig til Domstolene; man har sagt, at man ikke ved Lovforslaget maatte affkære dem deres Afgang dertil. Men der er jo heller slet ikke Spørgsmaal om, at det skulde see ved nærværende Lovforslag. Det foreliggende Lovforslag indeholder jo ikke nogen Bestemmelse, som vilde have til Følge, at de private Grundeiere vilde miste den Ret, som de ellers maatte have til at gjøre deres Rettigheder gjældende for Domstolene. Have disse Private Skjøder, Contracter eller andre privatretlige Afkomster at støtte sig til, kort sagt Afkomster, som man efter vor Forfatning overhovedet kan gjøre gjældende for Domstolene, da vil det ligesuldt staae dem frit for at gjøre disse Rettigheder gjældende, selv om dette Lovforslag udkommer. Hvad dette Lovforslag vil medføre, er kun en Forandring i den tidligere bestaaende almindelige Lovgivning, navnlig i Placaten af 13de October 1824; det er disse Bestemmelser, som Lovforslaget forandrer, og intet Andet. Men man har jo heller ikke villet lade sig nøie med det, at Lovforslaget ikke affkærer de Private deres Afgang til Domstolene; man har tværtimod forlangt, at der i samme skulde findes en udtrykkelig Henvisning af de Spørgsmaal, hvorom der her er Tale, til Domstolene, og at man ved Lovforslaget skulde tillægge Domstolene en speciel Myndighed til at tage disse Spørgsmaal under Paagjældelse. I saa Henseende kan Udvalget nu imidlertid ikke Andet